

Uniwersytet

00100
Do użytku wewnętrznego nr _____

Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Pril. G.

Exemplarz **ODDZIAŁOWY**
BIBLIOTEKA
UMCS
LUBLIN

Informator

_____ **m a j** _____ **1974**

Wydano na prawach maszynopisu!

	str.
I. FILOLOGIE OBCE UMCE	
1. Instytut Filologii Angielskiej	1-5
2. Romanistyka - załączek i perspektywy	5-9
3. Laboratorium Nauki Języków-źródło informacji neofilologicznej	9-15
II. ZAGRANICZNI PRZYJACIELE I PARTNERZY UMCS	
1. Współpraca z Erewaniem	15-20
III. Z DZIAŁALNOŚCI SZS Z S P	20-21
1. Uchwała Rady Uczelnianej SZS Z S P podjęta na trzecim posiedzeniu plenarnym	21-23
IV. STUDENCKI RUCH NAUKOWY	
1. Koło Naukowe Językoznawców	23-26
V. ZAPISKI Z PODRÓŻY DO BELGII	27-29
VI. ROK XXX-LECIA PRL - ROKIEM PRACY I SUKCESÓW UNIWERSYTECKIEGO SPORTU	30-32
VII. DZIEWIĄTA WIOSNA TEATRALNA	33-34
VIII. Z DZIAŁALNOŚCI BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ UMCS	
Pracownia Reprograficzna	35-37
IX. ZAKŁADY I LABORATORIA	
1. Centralne Laboratorium Aparatury Unikalnej	37-39
2. Zakład Chemii Analitycznej i Analizy Instrum.	39-41
X. SEMINARIA	41-42
XI. SYLWETKI UMCS	
1. 50 lat pracy naukowej Prof. zwyczaj. Józefa Motyki	43-45
2. Dr Józef Tadeusz Kania	45-47
XII. INFORMACJE	47-50

1-10	I. WSTĘP
11-15	II. WSTĘP
16-20	III. WSTĘP
21-25	IV. WSTĘP
26-30	V. WSTĘP
31-35	VI. WSTĘP
36-40	VII. WSTĘP
41-45	VIII. WSTĘP
46-50	IX. WSTĘP
51-55	X. WSTĘP
56-60	XI. WSTĘP
61-65	XII. WSTĘP
66-70	XIII. WSTĘP
71-75	XIV. WSTĘP
76-80	XV. WSTĘP
81-85	XVI. WSTĘP
86-90	XVII. WSTĘP
91-95	XVIII. WSTĘP
96-100	XIX. WSTĘP
101-105	XX. WSTĘP
106-110	XXI. WSTĘP
111-115	XXII. WSTĘP
116-120	XXIII. WSTĘP
121-125	XXIV. WSTĘP
126-130	XXV. WSTĘP
131-135	XXVI. WSTĘP
136-140	XXVII. WSTĘP
141-145	XXVIII. WSTĘP
146-150	XXIX. WSTĘP
151-155	XXX. WSTĘP

I. Filologie obce UMCS

Kontynuując prezentację sekcji neofilologicznych Uniwersytetu, zamieszczamy w niniejszym numerze informacje na temat anglistyki, romanistyki oraz Laboratorium Nauki Języków Obcych.

1. Instytut Filologii Angielskiej

Chociaż samodzielny Instytut Filologii Angielskiej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej istnieje dopiero dwa lata, to jednak jego działalność dydaktyczno - naukowa rozpoczęła się dużo wcześniej, bo już w r.1964. W bieżącym roku przypada zatem dziesiąta rocznica rozpoczęcia pracy anglistyki naszego Uniwersytetu. Początkowo był to Zakład Filologii Angielskiej przy Katedrze Języka Polskiego, kierowany przez doc. dr A. Szalę i doc.dr W. Świeczkowskiego, następnie Zakład w Instytucie Filologii Obcych. W r.1972 Zakład przekształcił się w samodzielną placówkę naukowo-dydaktyczną - Instytut, którego dyrektorem został prof.dr hab. Henryk Zins, mianowany na profesora zwyczajnego 14 VI 1973 r. i wyróżniony za pracę naukową nagrodą indywidualną II stopnia Ministra Nauki, Techniki i Szkolnictwa Wyższego.

W r. 1969 anglistyka wykształciła pierwszych absolwentów. Od tego czasu do r.1973 już ponad 100 osób otrzymało tytuły magistra filologii angielskiej i pracuje obecnie w szkolnic-

twie, różnych instytucjach państwowych; część z nich zasiliła także kadry Instytutu, który zatrudnia obecnie 24 pracowników naukowo-badawczych, w tym 1 profesor zwyczajny, 2 docentów, 2 adiunktów, 7 starszych asystentów i 10 asystentów oraz 2 cudzoziemców - dr Helen Jaskovsky /USA / i James Cormick M.A /Wielka Brytania/. Wzrosła także do 200 liczba studentów kształcących się w Instytucie w dwu zasadniczych kierunkach specjalistycznych, tj. językoznawstwie i literaturoznawstwie. Zgodnie z tymi specjalnościami w Instytucie wyodrębniono Zakład Języka Angielskiego, kierowany przez doc.dr W. Świeczkowskiego, i Zakład Literatury Angielskiej, kierowany przez doc.dr A. Szalę.

Działalność naukowa Instytutu Filologii Angielskiej UMCS jest bogata i różnorodna. Wyraża się ona głównie w udziale i organizowaniu sesji i konferencji naukowych. W 1973 r. na przykład zorganizowano w Kazimierzu Dolnym konferencję językoznawczą, w której wzięło udział 57 osób z całej Polski oraz 9 badaczy z Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych i NRF. W roku bieżącym wraz z ośrodkiem poznańskim i Polską Akademią Nauk Instytut jest współorganizatorem konferencji poświęconej językoznawstwu kontrastywnemu z udziałem 95 osób, w tym 24 wybitnych specjalistów ze Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Jugosławii, Rumunii i Finlandii. We wrześniu bieżącego roku odbędzie się sesja Conradowska dla uczczenia 50 rocznicy śmierci pisarza, przy udziale tak znanych badaczy, jak m.in. doc.dr E. Korzeniowska, dr Leighton Pratt czy dr Zdzisław Najder. Wygłoszone na tej sesji referaty ukażą się później w publikacji zbiorowej. Udział pracowników Instytutu nie ogranicza się, oczywiście, do wyżej wymienionych konferencji; przedstawiali oni swe rozprawy oraz zabierali głos w dyskusjach także na konferencjach i sesjach organizowanych

przez inne ośrodki / np. konferencje literaturoznawców w Obżycku, konferencja językoznawcza w Karpaczu czy sesja do spraw nauczania języka praktycznego w Katowicach /. Podobną formą działalności naukowej Instytutu jest wygłaszanie referatów na zebraniach Sekcji Humanistycznej Lubelskiego Towarzystwa Naukowego oraz wygłaszanie odczytów w cyklach wykładów powszechnych / w roku ubiegłym cykl czterech odczytów o współczesnej powieści i dramacie angielskim /.

Mówiąc o działalności Instytutu nie sposób pominąć indywidualnej pracy naukowej, znajdującej wyraz w licznych rozprawach naukowych, artykułach metodycznych i recenzjach publikowanych w specjalistycznych pismach, przede wszystkim takich jak "Lubelskie Materiały Neofilologiczne", "Kwartalnik Neofilologiczny", "Zagadnienia Rodzajów Literackich", "Pamiętnik Literacki", "Studia Anglica Posnaniensia" i inne. Prof.dr H.Zins wydał w Wielkiej Brytanii książkę "England and the Baltic in the Elizabethan Era" /Manchester University Press, 1972 /, a w Ossolineum w r. 1971 ogłosił "Historię Anglii". Osobną publikacją Instytutu będzie, oddany już do druku w PWN, tom rozpraw "Studia Anglistyczne" pod redakcją Henryka Zinsa. Zawiera on 13 prac z zakresu kontaktów i stosunków polsko-angielskich, historii literatury i problematyki językoznawczej.

Udokumentowane w formie publikacji badania naukowe pracowników Instytutu koncentrują się m.in. wokół następujących problemów:

1. Stosunki kulturalne Anglii i Polski w XIV-XVI w. /prof.dr H. Zins, mgr K.Kwiatkowska - Wolanin /.

2. Powieść angielska XX wieku / doc.dr A. Szala, mgr M. Hołota, mgr L.Kolek /.
3. Angielska literatura podróżnicza pierwszej połowy XVI w. / mgr B. Kruppik /
4. Z zagadnień polsko-angielskiego językoznawstwa kontrastywnego / zespół - doc.dr W. Świeczkowski, dr E.Gussman, mgr T. Olszewska, mgr B.Marek, mgr M.Pakosz, mgr J. Adamko /.
5. Zagadnienia realizmu i teatralności w dramacie angielskim / mgr A. Zagórska /.
6. Z zagadnień genologii / dr A. Zgorzelski, mgr W. Krajka /

Realizacja badań prowadzona jest w ścisłej współpracy z innymi specjalistami, którzy przyjeżdżają z odczytami i prelekcjami do Lublina / spośród prelegentów zagranicznych, np. prof.dr John Atkins , dr Leighton Pratt, prof. Leslie Bailey, w bieżącym roku przyjadą: dr Dennis Preston, dr Donald Biggs i dr Stephen Goldman /. W tym też celu również pracownicy Instytutu odbywają staże krajowe / w Łodzi, Poznaniu, Krakowie / i zagraniczne. W 1973 r. prof.dr H. Zins przebywał w Anglii na zaproszenie Uniwersytetu Londyńskiego. W bieżącym roku na rocznych stażach przebywają doc.dr W. Świeczkowski /USA/ i mgr G. Bystydzńska / Wielka Brytania / natomiast na 3-miesięczne staże naukowe wyjadą jeszcze w tym roku do Wielkiej Brytanii mgr B. Kruppik i mgr L. Kolek.

Dalsze zacieśnienie kontaktów między ośrodkami powinna przynieść podpisana w bieżącym roku umowa między ośrodkami w Warszawie, Łodzi i Lublinie w sprawach staży naukowych, wymiany

wykładowców, prowadzenia przewodów doktorskich, wspólnych wydawnictw, sesji i obozów wakacyjnych. Mówiąc zaś o przyszłości, planuje się utworzenie nowych zakładów specjalistycznych /np. Zakładu Metodyki Nauczania Języka Angielskiego, Zakładu Tłumaczeń/, rozwój średniej kadry dydaktyczno-naukowej / w tej chwili 5 pracowników ma otwarte przewody doktorskie /, kontynuację prowadzonych badań oraz publikacji, co uzależnione jest jednak przede wszystkim od poprawy sytuacji lokalowej Instytutu.

Mgr Leszek Kolek

2. Romanistyka - załączek i perspektywy

Wydziałowy Zakład Filologii Romańskiej utworzony został w październiku 1972 r. i w rok później uruchomiono na UMCS nowy kierunek studiów: filologię romańską przy limicie 47 osób. W istniejącej przedtem komórce Instytutu Filologii Obcych, nazywanej Zakładem Romanistyki, zatrudnione były początkowo 3 a w ostatnim roku wegetacji tylko 2 osoby; księgozbiór liczył ok. 700 tomów.

Mając tylko jeden rok na zorganizowanie Zakładu i przygotowanie go do prowadzenia dydaktyki kierunkowej, trzeba było podjąć energiczną, wielostronną działalność w warunkach urągających higienie pracy / 16 m² powierzchni musiało przez pół roku wystarczyć dla 6 pracowników i księgozbioru, kierownik przez 9 miesięcy nie otrzymywał przyrzeczonego przez Przewodniczącego Rady Narodowej mieszkania /.

Pierwszym przedsięwzięciem było angażowanie i przygotowanie odpowiedniej kadry, co w warunkach lubelskich było zadaniem bardzo trudnym / od wielu lat wygasze środowisko romanistyczne, odpływ specjalistów do atrakcyjniejszych ośrodków, brak mieszkań, konkurencja dynamicznego i prawidłowo subwencjonowanego ośrodka romanistycznego w Katowicach i wielki deficyt w skali całego kraju /.

Jednocześnie rozwinięto prace zmierzające ku zgromadzeniu księgozbioru. Ponieważ chodzi tu o wydawnictwa prawie wyłącznie zagraniczne, trzeba było uruchomić nadzwyczajne środki i metody, aby zorganizować przy minimalnych nakładach bibliotekę zapewniającą normalne, skuteczne studia neofilologiczne.

Zagospodarowanie i wyposażenie uzyskanych na wiosnę 1973 r. skromnych lokali w meble, narzędzia pracy, aparaturę, materiały dydaktyczne było następną troską zespołu.

Romaniści UMCS starali się jednocześnie utrzymać wysokie tempo prac badawczych i, dbając o prestiż nowego ośrodka, wystąpili z 4 referatami na Ogólnopolskim Seminarium Literatur Romańskich w Karpaczu / maj 1973 r. /

Romanistyka lubelska, przy całym szacunku dla osiągnięć starszych ośrodków romanistycznych, ma w nieco zmodyfikowanej strukturze wlać nowe treści do dydaktyki swego przedmiotu, uatrakcyjnić go i związać studia z konkretnymi zadaniami absolwentów, którzy będą działali w naszym regionie. Oprócz nauczania języków romańskich na pierwszy plan wysuwają się badania i usługi w zakresie kontaktów międzynarodowych / import, eksport, turystyka, kooperacja, przekłady, informacja, prace nad nowymi słownikami branżowymi i ogólnymi, nowelizacja podręczników i in./

Taka koncepcja wymaga odpowiedniego ustawienia prac

badawczych zespołu i nowocześniejszego rozmieszczenia akcentów w pracy dydaktycznej.

Trzeba z naciskiem podkreślić, że cały początkowo szczupły, obecnie nieco liczniejszy zespół, z pełnym oddaniem, nie oszczędzając wysiłku i własnego czasu, zaangażował się w to trudne przedsięwzięcie.

W chwili obecnej stan kadry przedstawia się następująco: 2 docentów, 2 adiunktów, 2 wykładowców, 2 st. asystentów, 3 asystentów, 2 asystentów-stażystów, 1 pracownik administracyjny, 2 osoby na 1/2 etatu w bibliotece, 1 adiunkt prowadzący lektorat jęz. hiszpańskiego w ramach prac zleconych.

W przygotowaniu są 3 prace habilitacyjne z przewidywanym terminem ukończenia w końcu r. 1976 i 2 prace doktorskie, których zakończenia przewidziane jest na r. 1975.

Ponieważ w naszym zespole odczuwa się braki w kadrze językoznawczej, zawarto porozumienie z romanistyką Uniwersytetu Śląskiego, gdzie braki dotyczą kadry literaturoznawczej, o wzajemnej pomocy w przygotowaniu brakujących specjalistów. W ramach tego porozumienia w II semestrze r. 1973/1974 przyjęliśmy stażystę-doktoranta z Uniwersytetu Śląskiego.

W celu doskonalenia kadry doprowadzono do skutku następujące staże zagraniczne: wakacyjny kurs we Francji / sierpień 1973 r./ - 2 osoby; kurs wakacyjny we Włoszech / sierpień 1973r/ - 1 osoba; długoterminowe stypendium naukowe we Francji / październik 1973 r. - czerwiec 1974 r./ - 1 osoba; udział w konferencji teatrologicznej w Paryżu / maj 1973 r./ - 1 osoba. W planie są następne wyjazdy.

Nawiązano współpracę z Uniwersytetem w Iași /Rumunia/ i uzyskano konkretną pomoc w osobie lektora jęz. rumuńskiego,

Dr Iona Sirbu, oraz w postaci dotacji książek / 700 tomów / i czasopism / 30 tytułów /, co stanowi załączek biblioteki rumuńskiej.

W zamian za zorganizowanie na UMCS lektoratu rumuńskiego, Uniwersytet w Iași otworzył w bieżącym roku akademickim pierwszy w historii tej Uczelni lektorat języka polskiego.

Obecnie biblioteka Zakładu Filologii Romańskiej liczy ponad 7 000 tomów druków swartych i dysponuje 55 tytułami czasopism. Posiadamy również bogaty zbiór materiałów audiowizualnych /ponad 3 000 diapozytywów / i odpowiednią ilość taśm magnetofonowych do nauczania języków obcych. Jednakże te materiały, jak również szereg innych, nie mogą być wykorzystane z braku odpowiednio wyposażonych sal i pracowni.

Dydaktyka przebiega zgodnie z planem ministerialnym z pewnymi, uzgodnionymi władzami, zmianami w stosunku do ogólnie przyjętych metod. I tak: nauczanie historii literatury odbywa się w ujęciu przekrojowo-problemowym / model lubelski /, a nie chronologicznym / model warszawski /. Nauczanie języka łacińskiego prowadzone jest według nowego, powstającego w Lublinie, podręcznika dla romanistów / w skali europejskiej jedyny przypadek/, który uwzględnia fazę tzw. latina vulgaris, będąca punktem wyjścia w rozwoju wszystkich języków romańskich, Duży nacisk położony został w dydaktyce na zagadnienia leksykologiczne, co ma doprowadzić w dalszej perspektywie do powstania pracowni językoznawstwa numerycznego i usług leksykograficznych.

Na razie uruchomiono 3 lektoraty / 7 - semestralne / języków romańskich: włoskiego, hiszpańskiego i rumuńskiego.

W przyszłym roku akademickim mamy zamiar utworzyć studia magisterskie dla absolwentów III lat romanistyki innych

uczelnii, aby uzyskać narybek asystencki wcześniej niż byłoby to możliwe po doprowadzeniu obecnego I roku do magisterium.

Dalszy rozwój Zakładu i efektywność prac badawczych oraz dydaktycznych uzależnione są od uzyskania odpowiednich lokali i możliwości zaangażowania choćby jednego habilitowanego romanisty-językoznawcy spoza Lublina / zapewnienie odpowiedniego mieszkania /. Przekształcenie Zakładu w Instytut przewiduje się przed r.1980. Wówczas również będzie można uruchomić, w niewielkim oczywiście zakresie i na zasadzie alternacji, kierunki studiów: italistyczny i rumunistyczny.

Względnie szybki start romanistyki i skala rozpoczętych przez nią prac powinny budzić umiarkowany optymizm. Optymizm płynący z klimatu, jaki wokół sprawy rozwoju neofilologii wytworzyły władze rektorskie, dziekańskie i partyjne, umiarkowany - ponieważ szczupłość powierzchni lokali / np. 7 asystentów w pokoju o powierzchni 17 m² / i trudności w uzyskaniu mieszkań dla pracowników tamują prawidłowy rozwój nie tylko tej gałęzi neofilologii, ale całego humanistycznego ośrodka lubelackiego.

Doc.dr hab. Jerzy Falicki

+ 3. Laboratorium Nauki Języków - źródło informacji neofilologicznej.

W ramach Kolegium Humanistycznego UMCS zaprojektowano zainstalowanie aparatury pozwalającej na szybsze i intensywniejsze nauczanie języków obcych i umożliwiającej skuteczne stosowanie korekcji mowy. Przedsięwzięcie to było związane z wprowadzaniem

niem nowych metod nauczania języka, opierających się na osiągnięciach językoznawstwa stosowanego. Inicjatorem projektu i jego realizatorem był prof.dr Leon Kaczmarek. W ten sposób powstało Laboratorium Nauki Języka / r.1963 /, jako jeden z zakładów ówczesnej Katedry Języka Polskiego.

W chwili rozpoczęcia działalności tej placówki nakreślono cele, którym miała ona służyć:

1. Laboratorium powinno być pomocą przede wszystkim dla studentów kierunków neofilologicznych w przyswajaniu obcej mowy na zajęciach praktycznych z języka kierunkowego.
2. Zgromadzone środki audiowizualne należy w maksymalnym stopniu wykorzystywać w czasie zajęć z metodyki nauczania języków obcych. Dotyczy to także lektoratów języków niakierunkowych danej filologii.
3. W miarę możliwości Laboratorium może być wykorzystywane przez grupy lektoratowe innych kierunków studiów.
4. W Laboratorium zaplanowano rozpoczęcie prac badawczych nad wypracowaniem nowych metod i techniki nauczania języków obcych.

Pierwsze prace związane z urządzeniem Laboratorium były bardzo trudne, wstępne niepowodzenia wytyczyły kierunek dalszego i skutecznego działania. Dzięki staraniom autora niniejszej informacji, poparciu i pomocy inicjatora oraz władz Uczelni powstał z biegiem czasu zakład, który w chwili obecnej nie tylko stosuje najnowsze metody nauczania języków obcych, lecz powoli zdobywa miano popularyzatora informacji neofilologicznej, służy pomocą szerokiej rzeszy lektorów i nauczycieli języków obcych

Lubelszczyzny, współpracuje z wieloma ośrodkami w kraju, nawiązuje kontakty z odpowiednimi placówkami zagranicznymi.

Zasadnicza aparatura Laboratorium zajmuje dwa pomieszczenia. W jednym z nich znajduje się 16 kabin wyposażonych w słuchawki i mikrofony, w drugim zainstalowany jest stół sterowniczy z magnetofonami. Stąd podawany jest program, który studenci słyszą w słuchawkach i powtarzają, mówiąc do mikrofonów. Ścianki kabin oraz słuchawki izolują uczącego się od hałasów zewnętrznych. Prowadzący zajęcia może łączyć urządzenie z poszczególnymi kabinami, przysłuchiwać się indywidualnym wypowiedziom studentów i podawać informacje korygujące błędy wymowy. Jest to tzw. korekta zewnętrzna. Specjalny układ ćwiczeń laboratoryjnych przyczynia się do stałego oddziaływania korekty wewnętrznej, wspomaganej przez prowadzącego zajęcia.

W pomieszczeniu znajdującym się obok sali laboratoryjnej zainstalowano 4 odizolowane kabiny. Są one przeznaczone do ćwiczeń indywidualnych. Student może wypożyczać taśmy magnetofonowe i ćwiczyć wskazany tekst. Pomieszczenie to wraz ze wspomnianymi kabinami zostanie przystosowane w najbliższej przyszłości do kształcenia w zakresie tłumaczenia symultanicznego.

Nauczanie języków obcych z zastosowaniem pomocy i środków audiowizualnych wraz z projekcją filmów dźwiękowych odbywa się w specjalnie przystosowanej do tego sali. Zainstalowano tu głośniki szerokopasmowe do zbiorowych audycji językowych, tablicę flanelową, bardzo przydatną w początkowym nauczaniu języka, zebrano pokaźną ilość plansz i wykresów, map, ilustracji itp. Laboratorium Nauki Języków dysponuje obecnie niemal wszystkimi środkami dydaktycznymi stosowanymi w nauczaniu języków obcych.

Do celów konserwacji i reperacji aparatury przeznaczono specjalne pomieszczenie. Tu dokonuje się przegrywanie tekstów na taśmy magnetofonowe, kopiowania taśm itp.

Stałe wzbogacanie Laboratorium w niezbędną aparaturę, zakup potrzebnych pomocy dydaktycznych i intensywna praca nad wytwarzaniem własnych pomocy, dostosowanych do poszczególnych zagadnień językowych, pozwoliły na sukcesywną realizację przyjętych wstępnie zadań. Należy podkreślić, że urządzenia laboratoryjne odgrywają dużą rolę w szybszym przyswajaniu wymowy obcojęzycznej przez studentów filologii obcych. Zajęcia z metodyki nauczania języków obcych, prowadzone przy pełnym wykorzystaniu wszystkich środków i pomocy audiowizualnych będących w posiadaniu Laboratorium, którymi już obecnie dysponują szkoły lub będą dysponowały w najbliższej przyszłości, sprzyjają dobremu przygotowaniu studentów do ich przyszłej pracy zawodowej. Według opinii docierających ze szkół średnich i podstawowych, absolwenci filologii obcych, którzy ukończyli studia w ostatnich latach, nie tylko realizują w praktyce przekazane im wiadomości na terenie własnej szkoły.

Ścisła współpraca z instytutami zajmującymi się nauczaniem języków obcych oraz rozeznanie w potrzebach środowiska wyłoniły nowe cele prac popularyzatorsko-usługowych oraz wytyczyły nowe kierunki badań. Działalność Laboratorium powiązana została z pracami następujących instytucji, organizacji i towarzystw: Okręgowym Ośrodkiem Metodycznym / obecnie Instytut Kształcenia Nauczycieli i Badań Naukowych/, Komisją Lektorów działającą przy Sekcji Nauki ZNP, Ośrodkiem Usług Pedagogicznych, Klubem Międzynarodowej Prasy i Książki, Polskim Towarzystwem Neofilologicznym. W ten sposób stworzono możliwość szerszego oddziaływania w dziedzinie nauczania języków obcych w różnych zakładach kształcenia Lubelszczyzny. Oto niektóre formy działalności, które miały

wpływ na kształtowanie się metod nauczania języków obcych na Lubelszczyźnie oraz zostały pozytywnie ocenione i przyjęte przez inne ośrodki w kraju:

1. Najnowsze kierunki w metodyce nauczania języków obcych i własne osiągnięcia w tej dziedzinie popularyzowane były poprzez prelekcje i odczyty dla językoznawców, lektorów i nauczycieli w różnych środowiskach Lubelszczyzny i kraju. Wygłoszono około 50 referatów.
2. Przeprowadzone prace i badania znalazły odbicie w publikacjach o zasięgu ogólnokrajowym i zagranicznym i wpływają niewątpliwie na podniesienie kwalifikacji osób zajmujących się nauczaniem języków obcych. Dotychczas ukazały się 3 druki zwarte oraz około 60 artykułów o charakterze naukowym lub popularnonaukowym. Recenzje wydań książkowych podkreślają ich znaczenie dla metodyki nauczania języków obcych.
3. Dzięki temu, że Laboratorium dysponuje niemal wszystkimi pomocami i środkami audiowizualnymi, przeprowadzono kilka kursów praktycznego ich wykorzystania: dla lektorów wyższych uczelni Lublina / 1969 /, dla nauczycieli z terenu Lublina / 1970 /, dla nauczycieli języka rosyjskiego / 1970 /, 1971, 1972 /.
4. W ciągu ostatnich trzech lat wyświetlono dla osób zajmujących się nauczaniem języka angielskiego, niemieckiego i francuskiego około 200 filmów w wersji obcojęzycznej, które ilustrują zagadnienia metodyczne, kulturalne, wpływające na poszerzenie wiadomości językowych nauczycieli i lektorów. Projekcje filmów poprzedzano słowem wstępnym wygłaszanym przez pracowników naukowych Instytutu Filologii Angielskiej, co przyczyniło się niewątpliwie do ściślejszego kontaktu tego Instytutu ze środowiskiem.

5. Współpraca z Ośrodkiem Usług Pedagogicznych umożliwiła wykonanie i szersze rozpowszechnienie niektórych pomocy dydaktycznych opracowanych w Laboratorium. Skorzystało z tego wiele szkół Lubelszczyzny.

6. Laboratorium udziela porad i wskazówek w zakresie nauczania języków obcych. Korzystają z tego pracownicy filologii obcych, lektorzy i nauczyciele. Akcja ta cieszy się szczególną popularnością wśród nauczycieli szkół średnich.

7. Działalność Laboratorium związana jest z pracami Komisji do spraw Współpracy Germanistyki Polski i NRD. Laboratorium korzysta z cennych informacji i wnosi własny wkład do pracy Komisji w zakresie metodyki nauczania języka niemieckiego.

8. Spośród wielu prac badawczych wykonywanych w tej placówce należy wymienić eksperyment przeprowadzony w ramach badań ogólnopolskich pod kierunkiem Zakładu Językoznawstwa Stosowanego UAM w Poznaniu. Polegał on na zaprogramowaniu początkowego studium nauczania języka niemieckiego i zbadaniu, czy uczeń potrafi przyswoić sobie obcy system fonologiczny wyłącznie przy pomocy magnetofonu i środków wizualnych, bez jakiegokolwiek ingerencji ze strony nauczyciela. Wyniki eksperymentu zostały pozytywnie ocenione i stanowią dalszy krok ku pełnemu rozwiązaniu programowania języka obcego.

W roku bieżącym mija 10 lat od chwili założenia Laboratorium. Początkowo, jak już wspomniano, było ono jednym z zakładów Katedry Języka Polskiego, kierowanej przez prof. dra Leona Kaczmarka. W latach 1969 - 1971 Laboratorium działało w ramach Instytutu Filologii Obcych pod kierownictwem prof. dra Pawła

Smoczyńskiego. Obecnie placówka ta jest zakładem międzyinstytutowym Wydziału Humanistycznego UMCS, podległym dziekanowi Wydziału, doc. drowi Stanisławowi Tworkowi. Zmiany administracyjno-organizacyjne nie wpływały hamująco na rozwój i realizację przyjętych celów. Dzięki troskliwej opiece i pomocy władz Uczelni oraz pełnemu zaangażowaniu jego pracowników Laboratorium Nauki Języków zdobyło zaufanie neofilologów Lubelszczyzny i może odnotować znaczne osiągnięcia w szerzeniu informacji neofilologicznej.

Jan Brzeziński

II. Zagraniczni przyjaciele i partnerzy UMCS

Współpraca z Erewaniem

Chciałbym na wstępie w imieniu Rektoratu, organizacji partyjnej, pracowników naukowych i studentów Uniwersytetu Erewańskiego przekazać władzom, organizacji partyjnej, pracownikom naukowym i studentom Uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie gorące pozdrowienia i życzenia dalszych osiągnięć w pracy i nauce. Wychowanie i nauczanie młodzieży, przyszłych budowniczych społeczeństwa socjalistycznego, jest jednym z głównych zadań stojących przed państwem i narodem. Inteligencję kształcą wszystkie wyższe uczelnie w kraju, ale szczególną rolę spełniają uniwersytety. W nich właśnie skupiona jest większa część kadry

reprezentującej nauki humanistyczne i przyrodnicze.

Szczególnie ważnymi i perspektywicznymi są te dyscypliny, które powstały i rozwijają się na bazie nauk podstawowych, takich jak np. chemia teoretyczna i chemia fizyczna, biofizyka i biochemia, elektronika kwantowa i fizyka ciała stałego, astrofizyka, kosmogonia, cybernetyka ekonomiczna i matematyka stosowana.

Studiujący w uniwersytetach powinni zapoznać się z najnowszymi urządzeniami i metodami, aby po ukończeniu uczelni bez najmniejszej straty czasu mogli przystąpić do pracy w placówkach naukowych i różnych gałęziach gospodarki narodowej. Jednocześnie należy wychowywać studentów w duchu miłości do Ojczyzny i przyjaźni między narodami krajów socjalistycznych. Absolwenci uniwersytetów powinni być także propagatorami polityki partii i rządu.

KPZR i PZPR, oraz nasze rządy okazują wyjątkową troskę i zainteresowanie wobec problemów wychowania i nauczania przyszłych budowniczych socjalistycznego i komunistycznego społeczeństwa. Wykładowcy i studenci powinni uczynić wszystko, aby nie zawieść tego zaufania.

Wiek XX przyniósł szereg ważnych odkryć w dziedzinie fizyki, chemii i biologii. Ale najważniejszym osiągnięciem XX wieku jest socjalistyczna przebudowa społeczeństwa, dzięki czemu zostały nawiązane nowe stosunki między narodami, bezinteresowana, braterska przyjaźń między krajami socjalistycznymi. Przykładem takiej przyjaźni jest współpraca między Uniwersytetem Erewańskim a Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Umowa o współpracy została zawarta w r.1971. Dokument ten zakładał wymianę informacji naukowej, organizowanie wspólnych sympozjów i konferencji,

wymianę pracowników naukowych i studentów. Rektoraty i organizacje partyjne obu uniwersytetów zainteresowane są dalszym pogłębianiem i rozszerzaniem kontaktów naukowo-kulturalnych. Należy przy tym nadmienić, że współpraca między naszymi uniwersytetami nie jest bynajmniej przypadkowa. Od dawna znane są dobre stosunki między narodem armeńskim i polskim.

Współpraca między uczelniami układa się pomyślnie. Niedawno profesorowi M. Dubasowa i E. Gąsior z UMCS gościli w Uniwersytecie Erewańskim, ja zaś przybyłem do Lublina, gdzie prowadziłem wykłady z chemii teoretycznej. Profesorowie A. Waksmundzki, J. Barcicki i J. Ościk, oraz doc. J. Szczypa i dr W. Rudziński zapoznali mnie z zakładami i laboratoriami Instytutu Chemii UMCS, a prof. Z. Lorkiewicz i prof. E. Gąsior z niektórymi laboratoriami Instytutu Biologii. Zapoznałem się także z problematyką badań prowadzonych w obu Instytutach. Chcę podkreślić, że wszystkie laboratoria, które miałem możliwość obejrzeć, posiadają bardzo dobrą bazę naukowo-techniczną, wyraźną, mającą określony cel, problematykę badań oraz znakomitych kierowników naukowych w osobach wybitnych uczonych.

Jako chemik, chciałbym powiedzieć kilka słów o zakładach i laboratoriach Instytutu Chemii UMCS, a w szczególności o laboratorium chemii fizycznej, radiochemii i technologii chemicznej. Kierownikiem Zakładu Chemii Fizycznej jest prof. dr A. Waksmundzki, wybitny uczony, znany i poza granicami Polski. Stworzył on własną szkołę w dziedzinie chromatografii, wychował wielu uczniów, którzy pracują w Instytucie Chemii UMCS i innych placówkach naukowych PRL. Profesor Waksmundzki żywo reaguje na każdą nowość. Tworząc nowe zespoły naukowe, kieruje tam swoich najzdol-

niejszych uczniów. Tak powstały na przykład: Zespół Chemii Teoretycznej, pracujący pod kierunkiem młodego zdolnego, dr W. Rudzińskiego, oraz Zakład Radiochemii, pod kierunkiem energicznego i zdolnego doc. J. Szczypy. Obaj są uczniami prof. Waksmundzkiego. Są również nimi: obecny dyrektor Instytutu Chemii, prof. dr J. Ościk znany specjalista w zakresie adsorpcji i prof. dr J. Barcicki, twórca ciekawej teorii dotyczącej katalizy heterogenicznej.

Możemy bardzo wiele nauczyć się w Lublinie. Jestem za tym, by sympozja chemików organizowane były właśnie w UMCS.

W ciągu 25 dni mojego pobytu w Lublinie zawsze spotykałem się z niezmiernie życzliwym przyjęciem i serdecznością. Chciałbym za to bardzo serdecznie podziękować moim przyjaciołom.

Podczas pobytu w Lublinie zapoznałem się również z bogatą historią narodu polskiego oraz z jego osiągnięciami w dziedzinie ekonomiki, nauki, kultury i budownictwa miejskiego. Jestem przekonany, że tylko zdolny i pracowity naród mógł stworzyć takie arcydzieła architektury i sztuki, wydać ludzkości wielkich uczonych, myślicieli, poetów, pisarzy, kompozytorów, działaczy społecznych i państwowych. Wszystko to budzi uczucie głębokiego szacunku i wielkiej sympatii dla zdolnego narodu polskiego. Ogromne osiągnięcia XXX-lecia świadczą o wielkich możliwościach wszechstronnego rozwoju Polski Ludowej.

Kilka uwag o Uniwersytecie Erewańskim

Uniwersytet Erewański powstał 52 lata temu. Z biegiem czasu wyodrębniło się z niego kilka samodzielnych uczelni: Instytut Politechniczny, Instytut Medyczny, Instytut Rolniczy, Instytut Pedagogiczny. Na bazie Uniwersytetu powstała również Armeńska

Akademia Nauk. Obecnie Uniwersytet Erewański posiada 13 wydziałów, 87 katedr, w których pracuje 1 140 pracowników naukowo-dydaktycznych oraz 320 aspirantów. Uczelnia posiada 8 laboratoriów / 3 fizyczne, 2 chemiczne, 2 biologiczne, 1 humanistyczne /. Bogaty jest księgozbiór Biblioteki Uniwersyteckiej, który liczy obecnie około 1, 4 miliona tytułów. Uniwersytet Erewański posiada własną drukarnię i wydaje 4 czasopisma naukowe: "Przegląd Nauk Humanistycznych", "Biuletyn Państwowego Uniwersytetu w Erewaniu oraz zbiorowe wydawnictwo dla młodych pracowników naukowych i studentów.

W Uniwersytecie kształci się obecnie około 13,5 tys. studentów studiów stacjonarnych, wieczorowych i zaocznych. Co roku około 10 osób otrzymuje stopień doktora / odpowiednik polskiego docenta / i 130 osób - stopień kandydata nauk / odpowiednik polskiego doktora /.

Uczelnia utrzymuje ścisłe kontakty z wieloma uniwersytetami w ZSRR i zagranicznymi, prowadząc wymianę prac naukowych, podręczników, monografii.

Należy wspomnieć, że w Uniwersytecie Erewańskim studiuje również liczna grupa studentów zagranicznych. Wśród wykładowców uczelni jest 95 akademików, członków-korespondentów, doktorów oraz 460 doktorów nauk. A oto główne wydziały Uniwersytetu:

1/Mechaniczno-Matematyczny, 2/ Maszyn Numerycznych, 3 /Fizyki, 4/ Chemii, 5/ Geologii, 6/ Biologii, 7/ Geografii, 8/ Historii, 9/ Ekonomiozny, 10/ Filologiczny, 11/ Orientalistyki, 12 /Prawa, 13/ Towaroznawstwa. Ponadto istnieją jeszcze 3 wydziały o nieco odmiennej specyfice:

1/ Wydział na którym podwyższa kwalifikacje kadra kierowniczą;
2/ Wydział na którym podwyższają kwalifikacje wykładowcy szkół wyższych ZSRR w dziedzinie matematyki, chemii i mechaniki;

3/ Wydział przygotowawczy dla obcokrajowców rozpoczynających studia w ZSRR.

Jak zaznaczyłem, współpraca między naszymi Uniwersytetami układa się pomyślnie. Pod koniec r.1974 wspólnie zostanie zorganizowane sympozjum poświęcone XXX-leciu PRL. W r. 1975 odbędzie się sympozjum na temat aktualnych problemów chemii. Intensywnie rozwija się wymiana pracowników naukowych, stażystów, studentów, zespołów artystycznych oraz prac naukowych.

Prorektor od spraw nauki
Uniwersytetu Erewańskiego
dr nauk technicznych
prof.K.E. Chaczaturian

III. Z działalności SZSP

X Trzecie plenarne posiedzenie Rady Uczelnianej SZSP poświęcone było idei współpartnerstwa młodzieży akademickiej w zarządzaniu uczelnią. Jest to problem niezwykle ważny, a dotychczas był traktowany marginesowo. Przypomnę fragmenty Statutu SZSP mówiące o celach i zadaniach młodzieży akademickiej. Są to m. in.: "współdziałał w realizacji programu naukowo-dydaktycznego i wychowawczego szkoły wyższej oraz współdecydowanie w rozwiązywaniu wszystkich problemów związanych z działalnością uczelni", a także "współdziałał w rozwiązywaniu socjalno-bytowych proble-

mów młodzieży akademickiej". W praktyce współudział ten, szczególnie na szczeblu wydziałów, jest niewielki. Jego realizacja może odbywać się poprzez organy kolegialne Uniwersytetu i Wydziałów, ale studenci stanowią w nich zdecydowaną mniejszość i mają ograniczone uprawnienia. Osobnym problemem jest właściwe przygotowanie studentów do uczestniczenia w tych organach, a także różnorakie uwarunkowanie ich działalności. Znane są fakty, że atmosfera, jaką stwarzają niektórzy pracownicy naukowci uczelni wokół studenckich działaczy, nie jest właściwa. Rada Uczelniana SZSP podjęła uchwałę, którą poniżej przytaczamy w całości.

Zbigniew Bagiński

Uchwała Rady Uczelnianej SZSP UMCS podjęta
na trzecim posiedzeniu plenarnym

Rada Uczelniana Socjalistycznego Związku Studentów Polskich Uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej, oceniając dotychczasową działalność organów kolegialnych i udział w nich przedstawicieli SZSP, stwierdza, że poziom działalności rad instytutów, rad wydziałów oraz kolegiów dziekańskich nie jest zadowalający. Dostrzeżone różnego rodzaju nieprawidłowości, m.in. brak faktycznego wpływu na układanie planu studiów i jego unowocześnianie, na przyznawanie pomocy materialnych, na dobór młodych pracowników nauki. Dostrzeżono nieprawidłowość w funkcjonowaniu kół naukowych, które do dnia dzisiejszego nie zostały włączone w pracę badawczą instytutów. Studenci nie mają możliwości wpływu na uatrakcyjnienie procesu nauczania, a wynika to przede wszystkim z braku kryteriów odpowiedniej działalności dydaktycz-

nej. Nie na wszystkich wydziałach głosy naszych reprezentantów brane są pod uwagę. W planie rozwoju wydziałów nie uwzględnia się potrzeb organizacji studenckiej.

Rada Uczelniana SZSP stwierdza, iż nasi przedstawiciele w organach kolegialnych nie zawsze wykazywali właściwe przygotowanie merytoryczne do dyskusji. W wielu wypadkach nie potrafili w pełni reprezentować potrzeb środowiska studenckiego. Rada Uczelniana zobowiązuje Prezydium RU oraz rady wydziałowe do rozliczania co 2 miesiące swoich przedstawicieli z ich działalności w organach kolegialnych Uniwersytetu. Uważamy, że stały kontakt z Radą Uczelnianą i radami wydziałowymi pozwoli na pełniejsze prezentowanie w organach kolegialnych problemów nurtujących młodzież akademicką. Rada Uczelniana SZSP postuluje, by władze wydziałów w myśl obowiązujących przepisów większą uwagę zwróciły na działalność SZSP w organach kolegialnych. Współpartnerstwo rozumiane szeroko zawiera także współpracę w działalności naukowo-dydaktycznej w procesie nauczania, co można przeprowadzać poprzez współudział studentów w badaniach naukowych, a także poprzez umożliwienie indywidualnego realizowania programu studiów dla najlepszych studentów. Zadaniem organizacji jest zwrócenie uwagi Uczelni na praktyczną realizację tej współpracy.

Postulujemy co następuje:

1/ Dopuszczenie do wszystkich komisji i organów decydujących o sprawach socjalno-bytowych młodej kadry naukowej reprezentantów delegowanych przez Radę Młodych Pracowników Nauki SZSP.

2/ Przekazywanie części prac zleconych instytutom do opracowania przez koła naukowe i wykorzystywanie wygospodarowanych funduszy na dofinansowania różnych form działalności kół naukowych.

3/ Odciążenie opiekunów kół naukowych od części zajęć dydaktycznych w celu umożliwienia pełniejszej opieki nad kołami / wliczanie tej pracy do zajęć dydaktycznych /.

4/ Wprowadzenie odrębnego punktu na kolegiach dziekańskich, radach wydziałowych i instytutów, poświęconego sprawom studenckim.

5/ Dobór komendantów SPR spośród aktywu Uczelnianej Rady Młodych Pracowników Nauki.

6/ Zwiększenie liczby akademików koedukacyjnych z uwzględnieniem miejsc dla małżeństw studenckich i zwiększenie liczby miejsc dla dziewcząt.

7/ Udział przedstawicieli organizacji przy rozdzielaniu miejsc w akademikach na poszczególne wydziały.

Uważamy, że tylko jedność praw i obowiązków będzie właściwie pojętym współpartnerstwem.

Rada Uczelniana SZSP UMCS

IV. Studencki ruch naukowy

+ Koło Naukowe Językoznawców

Koło Naukowe Językoznawców, działające przy Wydziale Humanistycznym UMCS od r.1958 jest kołem wiodącym w kraju. Dziedzina, która pochłania jego członków i która dominuje w tematyce pracy Koła jest dialektologia. Studenci badają folklor niemal

całego woj. lubelskiego, są w stałym kontakcie z pracownikami Zakładu Języka Polskiego, pracują z zamiłowaniem do mowy rodzinnej i bardzo często są wyróżniani za swoją pracę. W r. 1970 Koło otrzymało Złotą Odznakę ZSP, a następane lata przyniosły kolejne sukcesy. Na Ogólnopolskiej Sesji Dialektologicznej, która odbyła się w dniach 22-24 lutego br. w Krakowie, lubelscy językoznawcy znakomicie zaprezentowali swój dorobek. Referat "O kilku osobliwościach leksykalnych gwar Lubelszczyzny" otrzymał pierwszą nagrodę. Autorkami referatu są studentki filologii polskiej: Halina Bartnik, Eugenia Bogdan, Barbara Chwaszcz, Grażyna Giza i Felicja Sekulska.

W dniach 23 i 24 kwietnia br. odbywało się w Lublinie Ogólnopolskie Seminarium Studenckich Kół Językoznawczych na temat problemów współczesnego językoznawstwa. Ze względu na niezwykle wyrównany poziom przedstawionych referatów jury przyznało osiem równorzędnych nagród. Z Lublina nagrody otrzymali: Jerzy Sierociuk za referat pt. "Elementy interdialektologiczne w języku polskiego folkloru" i Anna Pajdzińska za referat pt. "Próba opisu wybranego szeregu synonimicznego metodą Bellertowej-Saloniego".

Koło Językoznawców UMCS osiąga bardzo dobre wyniki nie tylko na sesjach i seminariach, ale i w pracy codziennej. Stały przegląd efektów pracy można znaleźć w piśmie redagowanym przez członków koła. Pismo ma charakter ogólnopolski i nosi tytuł "Językoznawca". Obecnie znajdują się w drukarni numer 26 i 27 "Językoznawcy", a w przygotowaniu są dwa następne. Wzorem lat ubiegłych Koło zorganizowało III Ogólnopolski Konkurs Prozy i Poezji Staropolskiej. Jury, w skład którego wchodziłi przedstawiciele UMCS oraz ośrodków akademickich Krakowa, Warszawy, Rzeszowa,

Katowic, Wrocławia i Opola, przyznało I i II nagrodę przedstawicielkom Lublina: Grażynie Gotner za interpretację anonimowego "Listu miłosnego" z XV w. i wiersza "Taniec" ze zbioru "Tańce i padwany" /anonim/ oraz Annie Kwaśniewskiej za wiersz "Zalotnicy" Szymona Szymonowicza.

Oceniając dotychczasową pracę studenckiego Koła Naukowego Językoznawców, należy podkreślić, że znaczny wkład pracy w jego działalność wnieśli pracownicy Zakładu Języka Polskiego z doc.dr Teresą Skubalanką na czele oraz opiekun koła dr Jan Mazur.

Podsumowaniem całokształtu pracy naukowej lubelskich językoznawców jest wniosek o przyznanie Kołu Złotej Odznaki im. Janka Krasickiego.

Ewa Perczyńska

Tegoroczna wiosna przyniosła ze sobą ożywienie działalności studenckich kół naukowych. W ciągu kilku ostatnich tygodni członkowie kół uniwersyteckich zorganizowali 5 imprez o zasięgu ogólnopolskim. W dniach 23 i 24 kwietnia br. odbyło się Ogólnopolskie Seminarium Studenckich Kół Językoznawców. O studenckim Kole Naukowym Językoznawców piszemy obszerniej wewnątrz numeru.

Koło Naukowe Prawników i Rada Wydziałowa przy współudziale Instytutu Historii i Teorii Państwa i Prawa zorganizowały i przeprowadziły 28 kwietnia finał IV Ogólnopolskiej Olimpiady Historyczno-Prawnej. Olimpiada ta ma na celu pogłębienie zaintereso-

sowania studentów Wydziału Prawa historią państwa i prawa. Udział wzięły 2-osobowe drużyny z 8 polskich ośrodków uniwersyteckich. Wygrała drużyna z Torunia, a Lublin zajął czwarte miejsce. Indywidualnie A. Przyborowska z Wydziału Prawa i Adm. UMCS zajęła szóste miejsce, a W. Ostrowski z tegoż wydziału - dziesiąte.

Trzecią z kolei ogólnopolską sesję zorganizowało Koło Naukowe Matematyków. Odbyła się ona w dniach 23-28 kwietnia br., a tematem jej była "Teoria, zastosowanie i metody numeryczne równań różniczkowych". W sesji wzięli udział przedstawiciele kół naukowych z uniwersytetów w Łodzi, Katowicach, Wrocławiu i Gdańsku, a także studenci z Jassy /NRD/ Ożomuńca /Czechosłowacja/ i Debreczyna /Węgry/. Gościnnie wygłosili referaty również trzej członkowie Polskiego Towarzystwa Matematycznego.

Bardzo ciekawą i udaną imprezą było Ogólnopolskie Sympozjum Studenckich Kół Naukowych Geografów na Roztoczu. Sympozjum było w całości przygotowane przez koło lubelskie. Obok referatów specjalistycznych prezentowany był również temat "Perspektywy rozwoju Roztocza ze szczególnym uwzględnieniem turystyki i rekreacji".

Student geografii Tadeusz Janociński wygłosił prelekcję pt. "Krajobrazy naturalne i przeobrażone Roztocza" bogato ilustrowaną przezręczkami. Student ten jest też autorem wystawy fotograficznej poświęconej temu regionowi, znajdującej się w gmachu Wydziału BiNoZ. Po obradach uczestnicy wzięli udział w dwudniowej wycieczce po Roztoczu. Sympozjum odbyło się w dniach 7-9 maja br., a wzięli w nim udział studenci z krakowskiej WSP oraz UJ, UG, UW, UMK i UBB.

Koło Naukowe Ekonomistów zorganizowało Ogólnopolską Sesję na temat "Rozwój gospodarczy PRL w 30-leciu". Uczestnicy przedstawili współczesne problemy gospodarki polskiej i perspektywy dalszego rozwoju.

Zbigniew Bagiński

V. Zapiski z podróży do Belgii

Po wielu dniach oczekiwania 1 maja 1974 r. Chór Akademicki UMCS wyjeżdża do Neerpelt w Belgii na Europejski Festiwal Chórów Młodzieżowych. Przez całą drogę towarzyszy mu niepewność: jaka będzie konkurencja?, czy reprezentuje wystarczająco wysoki poziom, aby mierzyć się z innymi? Napięcie wyczuwa się wśród całej, 42-osobowej grupy chórzystów. Dnia 3 maja rano jesteśmy w Neerpelt, podróż była wygodna, ale przebyte kilometry dają znać o sobie. Podczas gdy cała grupa odpoczywa, wyruszamy z prezesem Chóru, Tomkiem Bylicą, na poszukiwanie organizatorów Festiwalu. Niestety, wszystkie drzwi, z wyjątkiem komisariatu policji, są zamknięte; żaden jednak z policjantów nie rozumie po angielsku, a my flamandzkiego, niestety nie znamy. Kierujemy się ku wyjściu, na szczęście spostrzegam kserograficzną odbitkę z nadrukiem organizatorów Festiwalu. Tryumfalnie porywam ją z biurka tłumacząc, że my jesteśmy z Polski. Zostajemy na migi poinformowani, gdzie powinniśmy się udać. W drodze mijają nas Volshwagen z którego uśmiechają się do nas dwie miłe panie, po czym auto zatrzymuje się parę metrów za nami. Jedną z pań to właśnie nasza hostessa, która towarzyszyć nam będzie aż do 7 maja, i która żegnać się z nami będzie w Brukseli z oczami pełnymi łez - nie może już dalej z nami jechać, a tak bardzo chciałaby / wszystkie koncerty chóru nagrała na taśmę magnetofonową/.

Mamy mieszkać w Hengelhof - 25 km od Neerpelt - w ośrodku campingowym. Rzeczywistość przekracza nasze oczekiwania, warunki są bardzo dobre.

Ale już następnego dnia - festiwalowe przesłuchania.

Przed naszym chórem przesłuchano już wiele zespołów / w Festiwalu bierze udział 95 chórów z całej Europy/, m.in. doskonały chór dziecięcy z Neerpelt, młodzieżowy chór z Bonn, bardzo dobry chór dziewczęcy Radia i Telewizji Bułgarskiej. Skład jury onieśmiela wszystkich, obok przedstawicieli Belgii, Holandii, Danii, Austrii jest Maciej Rudziński z Krakowa i kompozytor "Salve Regina" Peter Eben.

Żegnamy się z Chórem i idziemy na widownię. Błękitne znaczki festiwalowe upoważniają nas do wstępu na wszystkie imprezy, ale sala pełna "po brzegi" - miłośnicy muzyki chóralnej siedzą nawet na schodach między rzędami. Doc.dr hab. Karol Poznański, Miłka Nowicka z Polskiego Radia i ja rozglądamy się niepewnie po sali, zaraz jednak trzech młodych ludzi ustępuje nam swoje miejsca. Siedzimy zaciskając kciuki, myślami jesteśmy z chórzystami, tak jak oni stremowani. Ale oto konferansjer zapowiada, że teraz wystąpi Chór Akademicki z Lublina - Polska - dyrygują Jadwiga Czerwińska i Stanisław Dąbek. Jeszcze mocniej zaciskamy kciuki i czekamy na rezultat / wszystkie konkursowe utwory, a było ich osiem, są nowe dla Chóru, przygotowane w ciągu niespełna trzech miesięcy/, szczególnie interesuje nas wykonanie "Salve Regina", utworu nowoczesnego, pięknego, ale jakże trudnego / tymbardziej, że do ostatniej chwili nie było wiadomo, kto będzie śpiewać partię solową/. Wymieniamy między sobą niespokojne spojrzenia, twarz pani Czerwińskiej skupiona, napięta - i pierwsze takty "Salve Regina". Kompozytor słucha. Czysty sopran Lucynki Błasznowskiej błagalnie wybija się na tle chóru, potem finał i huragan braw.

Biegniemy do garderoby z gratulacjami. Po kilku minutach dowiadujemy się, że wieczorem Chór nasz wystąpi w Kerk Boseind obok tak doskonałych zespołów jak Grup Sinnera z Barcelony, Bonner Munikkreiss z Bonn, z Jugosławii, Holandii i Neerpelt. Pełny sukces !

Wcześniej jednak - spotkanie dyrygentów u Prezydenta Miasta oraz parada wszystkich zespołów - barwna, wesoła, rozśpiewana, Naszą "Kukułeczką" i "Piękna nasza Polska cała" na całej trasie przemarszu witają huczne brawa. I wreszcie ogłoszenie wyników Festiwalu, Pani Czerwińska, Tomek Bylica i Zosia Turska podchodzą do podium. Czekamy zmęczeni, apatyczni - wypowiedzi powtarzają się w czterech językach - i nagle: Chór Akademicki z Lublina - dalsze słowa giną w okrzykach i brawach. W naszej grupie niepokój i sprzeczki: pierwsze czy trzecie miejsce? Ktoś spostrzega wyciągniętą rękę Tomka Bylicy: jeden palec ! Zosia Turska dziękuje Prezydentowi Miasta i Komitetowi Festiwalu za zaproszenie i chwilę potem - okrzyk: "Dyrygentów w górę". Jadzia Czerwińska ze łzami w oczach, ale uśmiechnięta i zadowolona, i Staszek Dąbek nieśmiały i skonsternowany lecą w górę przy gromkim śpiewie: "Sto lat".

Potem jeszcze koncert w Antwerpii, a następnie sukces w Brukseli / bilety wstępu po 60 franków /, zwiedzanie Bruggi i powrót do Polski przez Rotterdam, Amsterdam, Hannover i Magdeburg. Zbieramy wrażenia, materiał do wspomnień.

W dniu 10 maja br. meldujemy się u J.M. Rektora z improwizowanym koncertem w sali Senatu i krótkim sprawozdaniem z wyjazdu. Pierwszy, wielki sukces Chóru - koncerty nagrywane były dla radia belgijskiego, holenderskiego i Luksemburga - sukces europejski ! Więcej takich w przyszłości.

Marta Jezierkowska

VI. Rok XXX-lecia PRL - rokiem pracy i sukcesów uniwersyteckiego sportu

Obecny rok akademicki jest szczególnie dla sportu naszej Uczelni. Bogaty kalendarz imprez ujmuje takie wydarzenia sportowe, jak Mistrzostwa Polski Uniwersytetów w piłce siatkowej, turniej w koszykówce w Katowicach, II Igrzyska Młodzieży Akademickiej m. Lublina i I Centralne Igrzyska Studentów w Warszawie. Tak urozmaicoony program sportowy wytycza niełatwe zadania dla Studium Wychowania Fizycznego. Chodzi przede wszystkim o zabezpieczenie właściwej realizacji programu szkolenia dla wszystkich sekcji sportowych, co łączy się z nieustanną pracą. Nie można bowiem zapominać, że student sportowiec, to przede wszystkim dobry student - naukę stawiający na pierwszym miejscu, natomiast sport ma mu w nauce pomagać. Realizacja wytyczonych zadań jest niełatwa również ze względu na trudności lokalowe - pomimo posiadania obiektu AOS. W tych warunkach osobiste zaangażowanie J.M. Rektora prof.dr Wiesława Skrzydły w sprawie przedterminowego oddania sali treningowej w poważnym stopniu rozwiązuje problemy szkoleniowe kilku sekcji. Bardzo duże zainteresowanie władz Uczelni, a szczególnie J. M. Prorektora doc. dr Albina Kopruckowiaka oraz pracowników naukowych, sprawami sportu pozwoliło na pełną realizację naszych planów. Potwierdzeniem tego są wyniki uzyskane przez naszych reprezentantów w wielu sportowych imprezach. Sekcja piłki koszykowej kobiet, prowadzona przez mgr Andrzeja Miernowskiego - kierownikiem zespołu jest mgr Irena Kuczyńska - zdobywa puchar J.M. Rektora Uniwersytetu w Katowicach. Sekcja męska, pro-

wadzona przez mgr Andrzeja Strycharzewskiego, na tym samym turnieju w obsadzie międzynarodowej zdobywa podobne trofeum.

W kwietniu br. byliśmy organizatorami VII Mistrzostw Polski Uniwersytetów w piłce siatkowej. Odnieśliśmy podwójny sukces - sportowy i organizacyjny.

Drużyna męska w składzie:

1. Jerzy Mroczek	6. Wojciech Skórewicz
2. Marek Golonka	7. Andrzej Puchniarski
3. Ryszard Niżecki	8. Marek Różyło
4. Zbigniew Tarkowski	9. Bylina Włodzimierz
5. Waldemar Sapała	10. Jerzy Bujak

prowadzone przez mgr Jerzego Welcza, zdobyła Mistrzostwo Polski / poraz piąty/ i złote medale. Za organizację zawodów otrzymaliśmy wiele gratulacji i podziękowań ze strony kierownictw zespołów uczestniczących w mistrzostwach. Na podkreślenie zasługuje bardzo duże zainteresowanie mistrzostwami, wśród naszych studentów. Mecze finałowy zgromadził niespotykaną liczbę kibiców w AOS. Była to świetna propaganda dla sportu naszej Uczelni.

Kolejna impreza to II Igrzyska Akademickie m. Lublina. Po długich eliminacjach wszystkie nasze zespoły w grach sportowych weszły do finału. Dzień 11 V 1974r. święto sportu akademickiego m. Lublina, stał się widownią pełnego sukcesu sportowego naszych studentów. W spotkaniach finałowych koszykarki odniosły wysokie zwycięstwo nad zespołem AR - 75:38, koszykarze zwyciężyli WSI - 96:78. Siatkarki prowadzone przez mgr Krystynę Strycharzewską wygrały z drużyną AM - 3:1, a siatkarze, grający na wysokim poziomie, zwyciężyli WSI - 3:1. Również zdobyto I miejsce i puchary w piłce

nożnej po zwycięstwie nad AR - 4:3, drużynowe zwycięstwo w tenisie stołowym i turnieju dżudo. Kolejne i zdecydowane zwycięstwo przyniosły starty pływaków i lekkoatletów. Pływacy, prowadzeni przez mgr Jerzego Kuczyńskiego, odnieśli zdecydowane zwycięstwo drużynowe, zdobywając 5 złotych, 5 srebrnych i 4 brązowe medale. Również lekkoatleci, prowadzeni przez mgr Wiesława Dolińskiego i mgr Edwarda Piechnika, zdobyli puchar za zwycięstwo drużynowe, a indywidualnie zdobyli 13 złotych, 12 srebrnych i 6 brązowych medali. Sztandar Ludu z 13 V 1974 r. w artykule "Sportowe Igrzyska Studentów", pisze: "Startowało w nich około 500 zawodniczek i zawodników, wyłonionych spośród 3 tys. uczestników eliminacji. Pogoda tym razem dopisała, poziom zawodów rozgrywanych w 10 konkurencjach był dobry - jednym słowem, impreza się udała. W większości dyscyplin triumfowali reprezentanci UMCS, gdzie - jak wiadać - poziom sportowy wśród studiującej młodzieży jest najwyższy. Uznanie należy się więc szkoleniowcom z tej Uczelni".

Wielki to sukces naszego sportu, sukces- który możliwy dzięki wytworzeniu odpowiedniego klimatu dla działalności sportowej naszej Uczelni, sukces, który nas wszystkich zobowiązuje do dalszej pracy. Przed nami I Centralne Igrzyska Młodzieży Akademickiej, które zostaną rozegrane w Warszawie podczas Lipcowego Święta. Oby były również pomyślne dla sportu naszej Uczelni.

mgr Andrzej Prędkiewicz

VII. Dziewiąta wiosna teatralna

Tradycyjnie już /po raz dziewiąty / spotkały się w Lublinie teatry reprezentujące wszystkie ośrodki akademickie w Polsce na Lubelskiej Wiosnie Teatralnej w dniach 15-19 maja br. Festiwal ten zainicjowany został i organizowany jest od r. 1966 przez Akademicki Teatr UMCS "Gong-2".

Na VIII Festiwalu wprowadzono nowe założenie, którym był "Warsztat młodego teatru". Była to niezwykle cenna nowość, nadająca imprezie nowy seans, przekształcająca ją na twórczy, roboczy mitting. Zadaniem "Warsztatu" tak w ubiegłym roku, jak i obecnie jest uświadomienie młodym twórcom teatru złożoności problemów wiążących się z pojęciem autentycznego teatru oraz wyrobienie pewnej wrażliwości na sprawy teatru, a także umiejętności wykorzystywania zdobytych doświadczeń w dalszej twórczej pracy. Obecnie przyjęto hasło robocze "Od idei do realizacji" i skupiono uwagę na zagadnieniach analizy poszczególnych elementów przedstawienia / analiza tekstu, problemy gry aktorskiej, budowanie przestrzeni scenicznej, muzyka etc./ W ten sposób prezentowane spektakle przeszły na drugi plan.

W tegorocznej wiosnie nie zanotowano gwiazd pierwszej wielkości, z teatrów mających już ustaloną markę były tylko: gospodarz AT "Gong-2", krakowski "Pleonarium", AT KUL, "olsztyński "Pantomima Głuchych". Licznie prezentowane były natomiast teatry młode, niedawno powstałe, takie jak: poznański PZ 12-07, "Warszawska Grupa Teatralna", białostocki "Panady", toruński "Panoptikon".

Nie naszym celem jest opisywanie "Warsztatu" pomimo że nadawał on ton obecnej Wiosnie. Zajmiemy się natomiast analizą prezentowanych spektakli, a zawężając temat-sytuacją w teatrze studenckim.

Obejrzeliliśmy przeróżne formy spektaklu teatralnego, poczynając od baletu / Studio Baletu Nowoczesnego "Kontrasty" z Krakowa/ przez pantomimę / olsztyńska "Pantomima Głuchych" / teatr plastyczny /KUL/ do teatru słowa /pozostałe teatry/.

Na "starcie" Wiosny stanęło 13 zespołów teatralnych. Jednak jest pewne, że obecnie teatr studencki przechodzi pewien regres. Czynione są poszukiwania nowych form teatralnych, nowych treści. W tej zabawie w teatr dostrzega się przede wszystkim próbę osobistej wypowiedzi studentów, przez których ten teatr jest uprawiany.

W tym momencie ktoś mógłby postawić zarzut: więc po co Wiosna? właśnie, żeby pomóc znaleźć młodym twórcom wyjście niekiedy ze ślepej uliczki, wskazać jasno cele i środki, którymi można je osiągnąć. Zawsze teatr studencki jest odbiciem problemów nurtujących społeczeństwo, jest teatrem najbardziej aktualnym, przechodzącym wzloty i upadki. Po nurcie politycznym lat 1970-1972 nie możemy przewidzieć, jak potoczą się jego losy, jakie treści staną się dominującymi i przy pomocy jakich form będą przekazywane. Prawdopodobnie następna Wiosna przyniesie odpowiedź na to pytanie.

Studencka Agencja Informacyjna

RZ SZSP UMCS

VIII. Z działalności Biblioteki Głównej UMCS

Pracownia Reprograficzna

Początkiem właściwej działalności Pracowni Reprograficznej, będącej obecnie oddziałem Biblioteki Głównej, było zakupienie i uruchomienie w r.1960 urządzenia do mikrofilmowania, dokumatora firmy Zeissa.

Przed tym przełomowym rokiem wyposażenie Pracowni było bardzo prymitywne, a zakres jej działalności - niewielki. Wystarczy przypomnieć, choć dzisiaj trudno w to uwierzyć, że początkowo mikrofilmy wykonywano aparatem przytwierdzonym do krzesła, w nadzwyczaj trudnych warunkach lokalowych przy ul. Podgrodzie 4. Prace te wykonywał nieżyjący już, acz niezapomniany, bibliotekarz inż. Stanisław Makowiecki. Prace mikrofilmowe wykonywane były wówczas dorywczo, obok zajęć w innych oddziałach bibliotecznych.

Dopiero w r.1962 Pracownia otrzymała status samodzielnego oddziału. W r.1965 przeniesiono Pracownię z ciasnych i wilgotnych pomieszczeń do gmachu Wydziału Prawa przy pl.Litewskim 3, gdzie były już znacznie lepsze warunki lokalowe / 3 pokoje /, a liczbę personelu zwiększono do 3 osób. Oba te czynniki wpłynęły na podniesienie zakresu wykonywanych prac. O ile bowiem w r.1960 wykonano 5 tys. klatek mikrofilmowych i 1 tys. fotokopii, to w r.1965 wykonano już 49 tys. klatek mikrofilmowych i 29 tys. sztuk fotokopii.

Zasadniczą zmianę przyniósł jednak r.1969. Przeniesiono wtedy Pracownię do nowego gmachu Biblioteki przy ul. Nowotki 11, gdzie przydzielono jej specjalnie zaprojektowane na ten cel pomieszczenia na niskim parterze. Uruchomiono wówczas wszystkie urządzenia techniczne, zakupywane sukcesywnie z funduszków inwestycyjnych w ramach wyposażenia nowej siedziby Biblioteki, oraz zwiększono personel do 4 osób. Dzięki temu w r.1969 Pracownia wykonała 84 tys. klatek mikrofilmowych i 59 tys. fotokopii.

Celowe może będzie w tym miejscu przytoczenie danych liczbowych za r.1973, przy zatrudnionych / 7 osobach / 140 tys. klatek mikrofilmowych i 112 tys. fotokopii i kserokopii. Powyższe liczby obejmują również wykonane przezrocza do celów dydaktycznych i naukowych, reprodukcje różnego rodzaju ilustracji i wykresów do publikacji, reprodukcje wykresów doniesień naukowych eksponowanych w kraju i za granicą, fotokopie i kserokopie niedostępnych materiałów źródłowych i starych wydawnictw, jak również artykułów z czasopism posiadanych w jednym egzemplarzu lub sprowadzanych z innych środowisk naukowych, zarówno polskich, jak i zagranicznych.

Pracownia prowadzi także swój zbiór mikrofilmów katalogowanych na bieżąco, który będzie udostępniany czytelnikom za pośrednictwem katalogu mikrofilmów. Należy tu nadmienić, że mikrofilm - jako nowa postać książki - spełnia olbrzymie zadanie, ponieważ dzięki swoim małym rozmiarom może być z łatwością przechowywany, a ponadto czyni dostępne dzieła, które są przechowywane nieraz w odległej bibliotece lub wręcz niedostępne w innej formie.

Profil działalności tutejszej Pracowni jest typowy dla wszystkich tego rodzaju placówek istniejących w Bibliotekach

Uniwersyteckich w kraju. Zadanie Pracowni polega bowiem na reprodukowaniu w małej liczbie egzemplarzy dokumentów /książek, czasopism, rękopisów / do celów naukowych. Do spełnienia tego zadania Pracownia posiada kompletne zestawy urządzeń technicznych.

Trzeba jednak nadmienić, iż Pracowni brak dobrego kserografu firmy "RankXerox". Posiadane dwa kserografy polskiej produkcji nie są w stanie sprostać wzrastającym potrzebom.

Pracownia włączona jest do prac dydaktycznych prowadzonych w Bibliotece Głównej. W dobie szybkiego rozwoju informacji i informatyki przed Pracownią staną nowe zadania. Wiążą się one z uruchomieniem nowego systemu "Pentacta", tj. wykonywania mikro-kart, mikrofisz i jacketów, które w wymiarze karty pocztowej pomieszczą 60 stron tekstu i będą służyły szybką informacją.

mgr Wiesława FAJKS

IX. Zakłady i Laboratoria

Centralne Laboratorium Aparatury Unikalnej

Centralne Laboratorium Aparatury Unikalnej jest międzywydziałową jednostką podlegającą bezpośrednio Rektorowi do spraw nauki. Zasadniczym celem istnienia Laboratorium jest wykonywanie zleceń poszczególnych zakładów i instytutów Uniwersytetu oraz środowiska, a także prowadzenie badań własnych pracowników Laboratorium, zajęć dydaktycznych i szkoleniowych. Laboratorium zatrudnia obecnie 12 osób i dysponuje podstawowymi aparaturami, takimi jak:

1. Spektrometr do badania magnetycznego rezonansu protonowego

/fluorowego/ typu BS 487C, firmy "Tesla" - CSSR, umożliwiający badania z zakresu: a/ wiązań chemicznych, b/ elektronegatywności atomów i grup atomowych, c/ asocjacji i wiązań wodorowych d/ tautomerii, e/ kompleksowania, f/ dysocjacji elektrolitów, g/ zjawisk powierzchniowych, h/ kinetyki reakcji itd.

2. Mikroskop elektronowy B 613, firmy "Tesla" - CSSR. Przeprowadzane przy jego pomocy badania odnośnie struktury, funkcji, pochodzenia najmniejszych składników komórkowych. Uzupełnieniem tego przyrządu jest napyłarka służąca do uzyskiwania błon nośnych, a przede wszystkim do ceniowania cząsteczek materii.

3. Dyfraktrometr rentgenowski URS-50 prod. ZSSR, umożliwiający wyznaczanie: a /wielkości kryształitów związków organicznych, b/ struktury prostych związków chemicznych,

4. Spektrometr UR-20, firmy Carl Zeiss Jena, NRD. Przyrząd służy do:

a/ wyjaśniania struktury związków chemicznych, b/ oznaczeń jakościowych i ilościowych substancji i ich mieszanin, c/badań czystości związku chemicznego, d/ mechanizmu reakcji, e/ identyfikacji związku chemicznego.

Przewidziane jest w najbliższym czasie uruchomienie dyfraktrometru rentgenowskiego niskokątowego oraz Pracowni Potencjometrii. W trakcie montażu znajduje się aparatura do bezwzględnego datowania próbek metodą węgla ^{14}C .

W ostatnim roku Centralne Laboratorium realizowało zlecenia dla jedenastu różnych zakładów UMCS.

Niemal wszyscy pracownicy zostali przeszkoleni na specjalistycznych stażach i kursach naukowych. Ambicją zespołu jest pełne opanowanie rezultatów w reprezentowanych dziedzinach.

Istnienie Centralnego Laboratorium Aparatury Unikalnej pozwala uniknąć dublowania kosztownej aparatury i zapewni prawidłowe jej wykorzystanie oraz fachową obsługę.

doc. dr hab. Jerzy Matysik

Zakład Chemii Analitycznej i Analizy Instrumentalnej

Zakład Chemii Analitycznej i Analizy Instrumentalnej Instytutu Chemii został utworzony w r.akad.1969/1970. W obecnej chwili prowadzone są ćwiczenia w 6 pracowniach dla I i II roku biologii, II,III,IV i V roku chemii oraz II i IV roku chemii wieczorowej. Liczba godzin zajęć dydaktycznych wynosiła: w r.akad. 1971/1972 - 4125, w r.akad.1972/1973 - 5205, a w r.akad.1973/1974 - 5 396.

Pracownicy Zakładu tworzą naukowo-badawczy Zespół Elektrochemii. Tematyka prac naukowo-badawczych tego Zespołu została skoncentrowana wokół następujących zagadnień:

1. Wprowadzenie nowoczesnych elektrochemicznych metod i technik pomiarowych do praktyki laboratoryjnej.
2. Opanowanie teoretycznych podstaw i skompletowanie literatury dotyczącej osiągnięć i zastosowania poszczególnych technik.
3. Budowa i kompletowanie zestawów aparaturowych.

4. Badania mechanizmów procesów elektrodowych.

5. Podjęcie w pełni nowoczesnej tematyki prac badawczych, uwzględniającej w równej mierze badania podstawowe oraz stosowane.

W Zakładzie wprowadzono obok metod stosowanych wcześniej - polarografii klasycznej i oscylopolarografii - polarografię zmiennoprądową, polarografię zmiennoprądową napięcia prostokątnego, oscylografię napięcia prostokątnego, pomiar prądów chwilowych, metody ochronopotencjometryczne i ochronoamperometryczne, metodę wirującego dysku. We własnym zakresie zbudowano m.in. polarograf AC, polarograf wektorowy AC /w budowie/, oscylopolarograf napięcia prostokątnego do pomiaru pojemności różniczkowej, wielofunkcyjne zestawy wzmacniaczy operacyjnych / krzywe $i-t$ /, aparaturę do obserwacji zjawisk powierzchniowych zachodzących na elektrodach /w budowie/. Oprócz tego zostały podjęte także prace dotyczące selektywnych elektrod kationowych i anionowych różnych typów.

Efekty prac naukowo-badawczych: ogłoszono drukiem - 8, złożono do druku - 4, w przygotowaniu - 3.

Prace magisterskie - ogółem 30.

Nagrody Ministra: doc.dr hab. K.Sykut - nagroda III st. za osiągnięcia naukowe, nagroda II st. za pracę dydaktyczną i rozwój młodej kadry. Doc.dr hab. J. Matysik - nagroda III st. za osiągnięcia naukowe.

Rozwój kadry: awansowano na st. asystenta - 5, na docenta - 1, doktoraty ukończone - 1, otwarte - 3, Planowana liczba doktorantów na r.akad.1974/1975 - 2, liczba osób przyję-

- tych na staż z innych ośrodków - 3. Prace naukowo-usługowe:
- a/ wykonywanie napraw aparatury pomiarowej elektrochemicznej,
 - b/ konstrukcja aparatury - analizatora chloru, oscylotitratora.

Doc.dr-hab. Kazimierz Sykut

+ X. Seminaria

Rektor Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz Komendant Akademii Spraw Wewnętrznych w Warszawie powołali zespół teoretyków i praktyków w celu przedyskutowania i opracowania wstępnej koncepcji badań nad zjawiskami patologii życia społecznego.

W dniu 11 maja 1974 r. odbyło się w Łańcucie seminarium naukowe z udziałem pracowników naukowych Zakładu Teorii i Historii Państwa i Prawa i Doktryn Politycznych UMCS, Instytutu Nauk Społeczno-Politycznych ASW oraz Zakładu Teorii i Historii Państwa i Prawa Filii UMCS w Rzeszowie. W seminarium uczestniczyli również przedstawiciele Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie, Prokuratury Wojewódzkiej, Delegatury NIK, Komendy Wojewódzkiej MO dwóch ośrodków: lubelskiego i rzeszowskiego.

Kierownikiem naukowym seminarium był prof.dr Grzegorz Leopold Seidler. Otwarcia obrad w imieniu organizatorów dokonał prorektor UMCS do spraw Filii w Rzeszowie, doc.dr Tadeusz Hoff.

Podstawą dyskusji były trzy referaty: "Społeczne źródła patologii życia społecznego" Magdaleny Holzer /Filicia UMCS - Rzeszów/, "Patologia społeczna / próba definicji/" Stanisława Styka

/ASW - Warszawa/ oraz "Niektóre aspekty patologii społecznej w świetle wyników kontroli delegatury NIK w Lublinie" Jana Kisielewicza / Delegatura NIK - Lublin/. Dyskusja koncentrowała się na trzech węzłowych zagadnieniach: możliwości otworzenia teorii wyjaśniającej zjawiska patologii życia społecznego, źródłach i przyczynach zjawisk patologicznych oraz metodach i sposobach jej zwalczania. Dyskutanci podkreślali konieczność wszechstronnego ujęcia zjawisk patologii życia społecznego, co wymaga skoncentrowanego wysiłku badawczego przedstawicielei wielu dyscyplin naukowych: prawników, socjologów, politologów, ekonomistów, psychologów, psychiatrów, a nawet futurologów. Badania nad tymi zjawiskami skupiają się wokół dwóch ich podstawowych odmian: patologii społecznej i patologii indywidualnej. Zwrócono również uwagę na potrzebę dostrzegania i liczenia się ze zjawiskami patologicznymi występującymi w działalności wielu instytucji i organizacji życia społecznego / patologia instytucji /.

Liczne wystąpienia dyskutantów dotyczyły różnych źródeł powstania zjawisk patologicznych, form ich występowania, sposobów zwalczania i zapobiegania im. Patologia życia społecznego jest jak dotychczas, zagadnieniem niewystarczająco opracowanym i dlatego zachodzi konieczność przeprowadzenia kompleksowych badań empirycznych nad jej przejawami.

Na seminarium zapadła decyzja podjęcia takich badań w ramach trzech zespołów badawczych w ośrodkach: lubelskim, warszawskim i rzeszowskim. Podsumowaniu wyników tych badań poświęcone zostanie kolejne seminarium, które odbędzie się we wrześniu w Warszawie.

Materiały z seminarium poświęconego patologii życia społecznego zostaną wydane w formie pracy zbiorowej.

mgr Ewa Cwyniar

XI. Sylwetki UMCS

† 50 lat pracy naukowej Profesora zwycz. Józefa Motyki

W r.1974 przypada 50 rocznica pracy naukowej Profesora Dr Józefa Motyki, byłego kierownika Katedry Systematyki i Geografii Roślin Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi UMCS. W związku z tym 19 marca br., w dniu Imienin Profesora, odbyła się w Zakładzie Systematyki i Geografii Roślin UMCS skromna uroczystość, zorganizowana Profesorowi przez jego uczniów, w większości pracowników Zakładu. Zaszczytowi ją swą obecnością J.M. prorektor prof.dr E. Michna, i sekretarz Komitetu Uczelnianego PZPR tow. prof.dr M.Sawczuk oraz dziekan Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi prof.dr B. Rodkiewicz i dyrektor Instytutu Biologii prof.dr T. Baszyński.

Lubelski Oddział Polskiego Towarzystwa Botanicznego, 50 rocznicę pracy badawczej Profesora Dr J. Motyki uczcił przez zorganizowanie 22 marca br. posiedzenia poświęconego Jubilatowi. Dorobek naukowy Profesora Motyki przedstawili prof.dr D.Fijałkowski oraz piszący niniejszą notatkę.

Profesor Józef Motyka urodził się w r.1900 we wsi Kąclowa, w powiecie Nowy Sącz. Szkołę podstawową ukończył w rodzinnej wsi. Dalszą naukę kontynuował w Gorlicach, Tarnowie i Nowym Sączu - gdzie w r.1921 otrzymał świadectwo dojrzałości. W tym też roku rozpoczął studia na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Zaintersowania botaniczne,

jakie przejawiał już od wczesnej młodości "wykorzystał" prof.dr Szafer, kierując Józefa Motykę, wówczas studenta II roku, do prac badawczych nad porostami. Wynikiem tego były pierwsze publikacje, które ukazały się drukiem w r.1924. Jedną z nich "Studia nad zespojami porostów naskalnych w Tatrach" przyniosła Jubilatowi uznanie wśród lichenologów na świecie i nie straciła na aktualności po dzień dzisiejszy. Następane lata to okres intensywnej i żmudnej pracy Profesora nad rodzajem *Usnea*, badanie zbiorów zgromadzonych w muzeach botanicznych Europy, wyjazdy zagraniczne i gromadzenie zielnika. Uwieńczeniem tych badań jest światowa monografia rodzaju *Usnea*, wydana w latach 1936-1938, dzieło stawiające Profesora w rzędzie czołowych lichenologów - taksonomów w świecie. Praca w Ogrodzie Botanicznym we Lwowie, rozpoczęta w r.1928 pod kierunkiem prof.dr S. Kulczyńskiego, to okres krystalizowania się zainteresowań ekologicznych Profesora Motyki. Bada wówczas florę i ekologię roślin naczyniowych na krawędzi zachodniego Podola. Po wojnie obejmuje Profesor Motyka Katedrę Systematyki i Geografii Roślin na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym UMCS i w dalszym ciągu kontynuuje badania ekologiczne roślin naczyniowych. Do taksonomii porostów wraca Profesor po r.1955 i cały swój wysiłek wkłada w pracę nad florą porostów Polski.

Dorobek 50 lat pracy naukowej Prof. dr J. Motyki to 64 publikacje ogłoszone drukiem w wydawnictwach krajowych i zagranicznych, w tym 1 monografia, 2 podręczniki akademickie, 2 skrypty i 4 tomy "Flory porostów Polski". Publikacje te zamykają się liczbą ponad 3 500 stron tekstu. Częściowym wykładnikiem badań taksonomicznych są nowe dla nauki taksony opisane przez Profesora, w liczbie około 600, w tym ponad 300 nowych gatunków.

Miarą uczonego jest nie tylko liczba publikacji, liczba stron tekstu, lecz również jego praca wychowawcza, liczba uczniów. Tu Profesor może się poszczycić ponad 200 magistrami, 12 doktorami, z których 2 jest profesorami, a 1 - docentem na naszym Wydziale.

W uznaniu Zasług za pracę naukową i dydaktyczną otrzymał Profesor Józef Motyka Krzyż Kawalerski i Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski oraz odznakę "Zasłużony dla Lubelszczyzny".

dr Jan Bystrek

Dr Józef Tadeusz Kania
1937-1974

26 IV 1974 zmarł dr Józef Tadeusz Kania, adiunkt w Zakładzie Logopedii UMCS. Uczelnia straciła wybitnie uzdolnionego naukowca, cenionego dydaktyka, żarliwego wychowawcę młodzieży i ofiarnego społecznika. Najbliżsi współpracownicy i koledzy żegnają w Nim człowieka o wielkich przymiotach charakteru, z którym

przez długie lata łączyły ich uczucia gorącej przyjaźni i sympatii. Zmarły cieszył się w środowisku uniwersyteckim powszechnym szacunkiem i zaufaniem.

Urodził się 6 IX 1937 r. w Woli Korybutowej. W r. 1955 wstąpił na studia polonistyczne UMCS, gdzie też po 5 latach objął przy ówczesnym Zakładzie Języka Polskiego stanowisko asystenta. Doktoryzował się w r. 1968 na podstawie rozprawy "Dezintegracja polskiego systemu językowego w afazji". Zmarł w przededniu ukończenia pracy habilitacyjnej na temat zaburzeń mowy.

Wartościowy i mimo młodego wieku rozległy dorobek naukowy J.T. Kani obejmuje cenne, wśród nich zupełnie nowatorskie prace z dziedziny embriologii i patologii mowy oraz fonetyki potocznej polszczyzny, jak: "Narastanie systemu fonologicznego w mowie dziecka i jego rozpad w afazji", "Fonetyka dzieci z opóźnionym rozwojem mowy", "Słuch fonematyczny", "Podstawy językoznawczej klasyfikacji zaburzeń mowy", "Próba językoznawczego opisu afazji", "Z zagadnień fonetyki współczesnej polszczyzny potocznej". W sumie był autorem kilkudziesięciu rozpraw, artykułów i recenzji, opublikowanych w wydawnictwach krajowych i zagranicznych, aktywnym uczestnikiem i organizatorem szeregu konferencji logopedycznych, kierownikiem Podyplomowego Studium Logopedii przy UMCS. Należał do grona najwybitniejszych specjalistów w dziedzinie badań nad afazją i dyslalią oraz kształtowaniem się mowy dziecka, położył wielkie zasługi w klasyfikacji zaburzeń mowy. Był współautorem "Polskiej bibliografii logopedycznej". Prace Jego mają doniosłe znaczenie praktyczne, korzystają z nich zarówno pracownicy poradni logopedycznych, jak i rzesza nauczycieli szkół podstawowych i średnich o przysposobieniu logopedycznym.

Zmarły był członkiem licznych towarzystw naukowych: ZG Polskiego Towarzystwa Logopedycznego, Polskiego Towarzystwa Języko

znawczego, Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, Polskiego Towarzystwa Higieny Psychiczej, Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego. Ponadto pełnił funkcje wiceprzewodniczącego Uczelnianego Komitetu SD, przewodniczącego Grupy Związkowej ZNP przy Wydziale Humanistycznym, ławnikiem Sądu Powiatowego, członkiem Rady Naukowej do Spraw Nieletnich przy Sądzie Wojewódzkim w Lublinie. Ogrom Jego nieustrudzonej pracy dla dobra nauki i zdrowia ludzi dotkniętych wadami wymowy, Jego bezprzykładna ofiarność i zaangażowanie społeczne o olbrzymiej i niepowetowanej stracie, jaką wszyscy ponieśliśmy.

Cześć Jego pamięci !

dr Jerzy Święch

XII. Informacje

Rada Zakładowa ZNP przy UMCS pragnie poinformować o zmianach dotyczących zasad przydziału wczasów wypoczynkowych w bieżącym roku. CRZZ ustaliła wysokość opłat za wczasy FWP i ZNP zgodnie z ich rzeczywistymi kosztami. W zależności od atrakcyjności miejscowości, standartu domu wypoczynkowego i sezonu opłaty te kształtują się w wysokości od 1300-1700 zł za dwutygodniowy pobyt. Wczasy te zostały zakupione przez Uczelnię na wniosek Rady Zakładowej z funduszu socjalnego, w myśl zawartych na początku roku porozumień według stawek przytoczonych wyżej. Z funduszu socjalnego

pokrywane są również opłaty najmu domów wczasowych, ich utrzymanie i wyposażenie. W tych domach ceny za pobyt dwutygodniowy kształtują się następująco:

Zakopane	- 1275 zł - pełne wyżywienie
Krynica Morska	- 1456 zł - " "
Jantar	- 795 zł tylko obiady
Kazimierz n/Wisłą	- 1135 zł - pełne wyżywienie
J. Piaseczno	- 1040 zł - " "
J. Białe	- 15 zł dziennie od osoby - ulgowe 5 /z możliwością wyżywienia w WSS/

Ośrodki bez wyżywienia.

Jastarnia	- 28 zł dziennie od osoby - ulgowe 5 zł
Nałęczów	- 35 zł " " - ulgowe 10 zł
Ustrzyki Dolne	- 20 zł " " - ulgowe 5 zł
Iwonicz Zdrój	- 1190 zł - pełne wyżywienie, komfort/w ramach współpracy z Filią UMCS i WSP w Rzeszowie/.

Wszystkimi rodzajami wczasów dysponuje Rada Zakładowa wspólnie z kierownictwem Uczelni. Pracownicy Uczelni mają prawo do uzyskania raz w roku wczasów ulgowych, których wysokość opłat kształtuje się w zależności od wysokości wynagrodzenia pracownika w granicach od 240-600 zł /opłata 600 zł przy poborach powyżej 4500 zł/. Członkowie rodzin pracownika /tylko współmałżonek i dzieci / korzystają z ulgowych opłat poza sezonem. W sezonie zaś z ulgowych opłat korzystają rodziny pracowników niżej zarabiających.

Bliższe szczegóły dotyczące warunków pobytu w domach wczasowych Rada Zakładowa rozesłała do wszystkich jednostek organizacyjnych Uczelni.

mgr Wiesława Fajks

- + - W konkursie na najlepsze prace magisterskie i doktorskie w r. 1974 Sąd Konkursowy Urzędu Patentowego PRL przyznał nagrodę II stopnia studentce IV roku Wydziału Prawa i Administracji, Ewie Cwynar, za pracę magisterską na temat: "Zakres ochrony sądowej w sprawach wynalazczości pracowniczej". Praca została opracowana w Zakładzie Prawa Cywilnego i Postępowania Cywilnego pod kierunkiem prof. M. Sawczuka, recenzentem pracy był prof. S. Buczkowski.
- Instytut Prawa Cywilnego wprowadził nowe integracyjne formy prowadzenia zajęć dydaktycznych z zakresu prawa cywilnego materialnego i prawa postępowania cywilnego. Studenci III roku Wydziału Prawa i Administracji uczestniczą pod kierunkiem pracowników naukowych Instytutu / dr J. Klimkiewicza, mgr S. Czuby i J. Mazurka w rozprawach sądu I i II instancji. Przed rozprawą sędziowie referują sprawy będące przedmiotem postępowania, następnie studenci śledzą przebieg rozprawy i próbują formułować wnioski co do formy i sposobu rozstrzygnięcia. Na ćwiczeniach prowadzone są z udziałem sędziów dyskusje odnośnie zagadnień zarówno procesowych, jak i materialnoprawnych. Szczególnie cenna i pożyteczna jest inicjatywa dr J. Klimkiewicza, włączenia studentów do udziału w rozprawach w sądzie II instancji /rewizyjnej/ w której rozstrzyga się zagadnienia konkretnych uchybień procesowych lub materialnoprawnych, występujących w orzeczeniach sądu I instancji. Wspomniane formy prowadzenia zajęć dydaktycznych mają tę cenną zaletę, że umożliwiają przyszłym adeptom jurysprudence zapoznanie się z praktyką stosowania prawa, która ostatnio znacznie została ograniczona na skutek skrócenia praktyk sądowych i prokuratorskich.

- W maju br adiunkt Instytutu Prawa Cywilnego Dr Maria Poźniak-Niedzielska przebywała na stażu naukowym w Instytucie Ochrony Własności Przemysłowej i Intelektualnej w Krakowie. W okresie stażu Dr M. Poźniak - Niedzielska zapoznawała się z trudno dostępną literaturą naukową zagraniczną oraz judykaturą sądów państw zachodnich z zakresu problematyki praw na dobrach niematerialnych.

Dr M. Poźniak - Niedzielska wygłosiła w Instytucie Ochrony Własności Przemysłowej i Intelektualnej referat na temat ochrony prawnej wzorów zdobniczych w ustawodawstwie polskim.

mgr Janusz Strzępka

czas. 14758/1974/51

Biblioteka Uniwersytetu
MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
w Lublinie

~~14758~~ | ~~5~~

~~CZASORISMA~~

1974